

**"Svjedočanstva iz prošlosti - upozorenje za sadašnjost:
poučavanje o holokaustu kroz usmenu povijest"**

**Predložak nastavnog plana prema svjedočanstvu:
Logor za djecu u Jastrebarskom
(Zorka Skiba)**

Autori: Arna Daguda-Torlaković, Oliver Mičić Bučić, Ivan Milošević i Nikola Grahovac

Koordinator: Milivoj Dretar

Tema: Logor za djecu u Jastrebarskom

Dob učenika: osnovna škola (8. razred)

Kontekst:

Video daje prikaz logora za djecu u Jastrebarskom u periodu Drugog svjetskog rata, 1941- 1942. godine. Svjedočanstvo Zorke Skibe, tada četverogodišnje srpske djevojčice iz okolice Sanskog Mosta (BiH). Djevojčica opisuje događaje vezano za njenu porodicu početkom Drugog svjetskog rata, dolazak ustaša u njeno mjesto, proglašenje Nezavisne Države Hrvatske, represalije nad njenom porodicom, odvođenje u logor nje, njene braće i sestara. Opisuje putovanje, boravak u logoru, sve što su preživjeli tokom tog vremena.

Aktivnosti/zadaci za učenike:

gledanje videa, analiza, komentari, pitanja i sudjelovanje u raspravi

Ciljevi:

- usavršavanje analize audiovizualnih pomagala u nastavi,
- poticanje učenika na istraživanje međunarodnog konteksta kroz prilike koje prate događaje ispričane u videu,
- usavršavanje spoznaja o događajima tokom Drugog svjetskog rata na teritoriju NDH,
- poticanje empatije kod učenika za probleme žrtava rata.

Ishodi učenja:

- učenik definira činjenice o nastanku NDH (datum, glavne ličnosti),
- navodi najmanje 5 logora na teritoriju NDH,
- povezuje rasne zakone u 3. Reichu s rasnim odredbama u NDH,
- opisuje položaj Srba na prostoru NDH tijekom Drugog svjetskog rata.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Materijal i potrebna oprema:

Audiovizualni zapis, projektor s računalom, bilježnica, povijesni zemljovid Hrvatske

Trajanje: 45 minuta

Tijek nastavnog sata

UVODNI DIO SATA (15 minuta)

Učenicima se za početak sata dijeli kopija Zakonske odredbe o zaštiti arijske krvi i časti hrvatskog naroda (<http://www.jusp-jasenovac.hr/Default.aspx?sid=5729>)

Učenici odgovaraju na pitanja:

1. Tko su bile proganjane skupine u 3. Reichu?
2. Zašto su nacisti progonili Židove i Rome?
3. Tko je poslije Hrvata najbrojnija etnička skupina u NDH?
4. Tko su osobe arijskog, a tko nearijskog podrijetla u NDH?
5. Na koje su sve načine povrijeđena građanska prava nearijskih osoba u NDH (brak, trgovina, kretanje, imovina...)

SREDIŠNJI DIO SATA (20 minuta)

Gledanje i analiza videa.

Učenici ispisuju u bilježnice pojmove vezane sa svjedočanstvom Zorke Skibe (što je po narodnosti, zašto su proganjani, odakle potječe, kuda su njeni odvedeni, na koji se način ustaše ponašaju prema Srbima, kako opisuje logor, ponašanje prema djeci)

Izvori: <https://youtu.be/GIFAJBkeqig>

Po završetku videa 2-3 učenika čitaju svoja zapažanja. Ostali slušaju.

ZAVRŠNI DIO SATA (10 minuta)

Razvija se rasprava među učenicima:

Što su logori?

Jeste li čuli za neke logore? Koje?

Kako je Zorka opisala logor Jastrebarsko?

Zašto su djeca najugroženija skupina tijekom rata?

Na koji se način Zorka danas prisjeća logora u Jastrebarskom?

Što misliš, ima li osoba u tvom zavičaju koje su prošle kroz logor?

Učenici na povijesnoj karti pokazuju gdje se nalazi: Sanski Most / Kozara / Jastrebarsko / Jasenovac / Zagreb

Prijedlog za domaću zadaću:

Učenici dobivaju domaću zadaću – skicirati kartu NDH te naznačiti barem 10 logora u NDH.

Odabrati jedan logor te potražiti uz pomoć interneta više podataka – gdje se nalazio, vrsta logora, kada je radio, koliko je logoraša prošlo kroz njega, tko su bile žrtve, vrše li se danas tamo komemoracije, ima li kakvo spomen-obilježje?

Odgovori će poslužiti kao uvodni dio sljedećeg sata.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

